

Uitspraak

van de GGZ Klachtencommissie Patiënten en Naasten Utrecht (GKPNU)

Waar klager staat kan ook klaagster worden gelezen

Deze uitspraak betreft de klachtmelding van XX, klinisch in zorg bij Altrecht, zorgeenheid Acute Psychiatrie, HC2.

I. Verloop

Bij het secretariaat van de GGZ Klachtencommissie Patiënten en Naasten Utrecht (voor het vervolg: de Klachtencommissie) is een klachtmeldingsformulier d.d. 24 september 2020 van klager op 24 september 2020 ontvangen en geregistreerd onder nummer GKPNU 072.20.2274.

Beschrijving van de klachten:

Op bovenvermeld formulier is de klacht als volgt omschreven:

- **Klacht tegen separatie met injectie.**
- **Tijdens separatie is er schade aan de jas van klager ontstaan.**

Klager heeft ook een schadevergoeding verzocht. Klager en PVP hebben aangegeven de schadeclaim te onderbouwen na de uitspraak van de commissie over het wel of niet gegrond zijn van de klacht. De commissie behandelt de schadeclaim na eventuele ontvangst van de onderbouwing van de claim.

De klacht is ontvankelijk op grond van artikel 10.3 WVGZ; klager ontvangt verplichte zorg op grond van een voortgezette crisismaatregel met expiratedatum 07 oktober 2020. Een aanvraag zorgmachtiging is in voorbereiding.

De klacht is behandeld in een hoorzitting van de Klachtencommissie op 01 oktober 2020.

Verschenen zijn:

Klager:

- XX(voor het vervolg: klager).
- XX, patiëntenvertrouwenspersoon (voor het vervolg: PVP).

Verweerders:

- XX, psychiater (voor het vervolg: verweerder).

De ambulante psychiater, XX is niet aanwezig bij de hoorzitting, maar heeft tevoren een schriftelijk verweer opgesteld.

De Klachtencommissie bestaat uit:

- XX, jurist, voorzitter.
- XX, psychiater.
- XX, verpleegkundige.

XX, ambtelijk secretaris, is aanwezig voor de verslaglegging.

De volgende documenten stonden de Klachtencommissie in kopievorm ter beschikking:

- Klachtmeldingsformulier GKPNU d.d. 24-09-2020.
- Relevante informatie uit het medisch dossier van klager, met zijn schriftelijke toestemming voor inzage door de Klachtencommissie, te weten: XX
- Schriftelijk verweer ambulante psychiater d.d. 29-09-2020

Op grond van de wet moet de Klachtencommissie al haar uitspraken openbaar maken en publiceren. Om die reden staan alleen in de aanhef de namen van betrokkenen en staan in het verslag en de overwegingen alleen functies en rollen genoemd. Uiteraard worden de namen van betrokkenen in de aanhef niet in de te publiceren uitspraak genoemd.

II. Verslag van de hoorzitting

Standpunt van klager

De voorzitter geeft aan dat klager op 11 september 2020 werd aangehouden door de politie en vervolgens werd opgenomen met een Crisismaatregel. Bij de opname werd klager in de separeer ondergebracht en kreeg een injectie toegediend. Klager bevestigt dat dit juist is en dat zijn klacht over de separatie en de injectie gaat.

Klager geeft aan dat hij de manier waarop hij is aangehouden en opgenomen niet vindt kunnen. Vanwege corona moest de politie 1,5 m afstand houden en daarom heeft klager met een kleedje lopen zwaaien. Het is er bij de opname heel hard aan toe gegaan. Dit vindt klager onterecht en niet normaal. Op de vraag van de commissie of klager zich kan voorstellen dat zijn gedrag angst inboezemde bij mensen op de afdeling (klager ging behoorlijk tekeer en zei dingen als 'ik pak jullie'), geeft klager aan dat als hij een appel heeft, hij ook niet wil dat deze gestolen wordt. Klager kan dit niet verder verduidelijken.

Klager dient tevens een klacht in over het beschadigen van zijn jas. Klager geeft aan dat hij zijn jas aan had bij de opname. Volgens klager zaten er gaatjes in zijn jas na de separatie en hij weet niet hoe deze in zijn jas zijn gekomen. Het was een parajumper jas. Klager geeft aan dat hij de jas in zijn woning heeft gelegd, toen hij met zijn broer thuis kleding mocht halen. Klager wil een schadevergoeding voor de jas.

Klagers horloge is ook beschadigd, dat is gebeurd bij de opname, maar hij weet ook niet hoe dat gekomen is.

De PVP geeft aan geen aanvullende opmerkingen te hebben over de separatie en injectie. Hij heeft wel een opmerking over het dossier, want het is niet duidelijk hoelang klager in de separeer heeft gezeten. Klager geeft aan dat hij niet weet hoe lang hij er gezeten heeft, want zijn horloge was stuk. Verder geeft de PVP aan dat het horloge en jas door de politie zijn beschadigd, maar dat de jas verder is beschadigd bij de separatie. Er staat hierover echter niets in de rapportage.

Op een vraag van de commissie geeft de PVP aan dat hij klager heeft bijgestaan bij de formulering van de klacht, niet bij het aansprakelijk stellen van de instelling voor de schade aan de jas.

Standpunt van verweerder

Verweerder baseert zich op het ingediende schriftelijke verweerschrift, waarin wordt uitgelegd dat separatie onontkoombaar was vanwege agressiviteit van klager. Er was geen andere keuze dan door middel van separatie de veiligheid te waarborgen en om door toediening van medicatie de agressie van klager te verminderen. Klager was verward, agressief en geagiteerd.

Verweerder geeft aan dat het beter gaat met klager sinds hij antipsychotica gebruikt. Er vindt momenteel overleg plaats met het ambulante team en de verwachting is dat klager spoedig met ontslag kan. Er is woonruimte voor hem geregeld en men wacht nog op het ambulante team in Nieuwegein. Klager heeft momenteel vrijheden.

III. Overwegingen en beoordeling

Op grond van de verklaringen tijdens de zitting en de documenten die aan de Klachtencommissie ter beschikking staan, overweegt de commissie het volgende:

Vooraf.

Meer in het algemeen overweegt de Klachtencommissie dat verplichte zorg bij psychiatrische patiënten een ernstige inbreuk is op hun persoonlijke levenssfeer en/of lichamelijke integriteit. Deze

inbreuk dient dan ook met de nodige waarborgen omkleed te zijn. Daarom worden er op zowel juridisch als medisch gebied eisen gesteld aan het mogen toepassen van verplichte zorg. Op juridisch gebied moet verplichte zorg voldoen aan de vereisten van de Wvvgg (onder meer vastlegging van het behandelbeleid in een zorgplan, het schriftelijk motiveren van de noodzaak tot verplichte zorg in relatie tot het ernstig nadeel en het schriftelijk kennis geven hiervan aan de patiënt).

Op medisch gebied moet verplichte zorg voldoen aan de eisen van proportionaliteit, subsidiariteit, doelmatigheid en veiligheid. Dat wil zeggen dat het medisch ingrijpen in verhouding moet staan tot het af te wenden ernstig nadeel, dat er geen minder ingrijpende maatregelen mogelijk zijn en dat de maatregel bijdraagt aan het bereiken van het behandeldoel en dat de patiëntveiligheid gewaarborgd is. Daarnaast moet (ambulante) verplichte zorg veilig zijn voor de patiënt, de naastbetrokkenen en de hulpverlening.

Algemene feiten en omstandigheden.

Klager is onvrijwillig opgenomen op grond van een voortzetting van de crisismaatregel. De rechtbank Midden-Nederland heeft een verlenging van de crisismaatregel afgegeven voor de periode van 16-09-2020 tot en met 07-10-2020, waarbij (zakelijk samengevat) de volgende vormen van verplichte zorg noodzakelijk zijn om ernstig nadeel af te wenden:

- Toedienen van medicatie;
- Verrichten medische controles;
- Beperken bewegingsvrijheid en insluiten;
- Uitoefenen van toezicht;
- Onderzoek aan kleding en lichaam, onderzoek verblijfsruimte en aanwezigheid van gedragsbeïnvloedende maatregelen;
- Aanbrengen van beperkingen in de vrijheid het eigen leven in te richten die tot gevolg hebben dat betrokkene iets moet doen of nalaten waaronder het gebruik van communicatiemiddelen;
- Beperkingen van het recht op ontvangen van bezoek;
- Opnemen in een accommodatie.

Klager is pas sinds drie maanden bekend bij de Waag, daarvoor bestaat er geen psychiatrische geschiedenis. Klager is zorg mijdend en is recent zijn huis kwijt geraakt en is sinds dat moment zwervende. Op 11-09-2020 is klager aangehouden door de politie. Dit ging gepaard met verzet door klager. Ook de beoordeling direct na de aanhouding door de crisisdienst ging gepaard met, zoals zij dit omschrijven, bizar gedrag, spugen en hevig verzet. Klager is met een crisismachtiging op 11-09-2020 opgenomen en krijgt verplichte zorg.

Op 11-09-2020 en 16-09-2020 heeft de psychiater klager schriftelijk geïnformeerd over het verlenen van verplichte zorg. Aan klager is een brief met informatie over het verlenen van verplichte zorg uitgereikt, waarop de redenen staan vermeld waarom de verplichte zorg wordt gegeven en waarom er geen andere mogelijkheden meer zijn dan de uitvoering van de benoemde verplichte zorg.

Het zorgplan dateert van 24-09-2020. Daarvoor hebben twee zorg afstemmingsgesprekken plaatsgevonden op 16-09-2020 en 23-09-2020.

Met betrekking tot klager.

Klager heeft een klachtenformulier ingediend op 24-09-2020. In de kern komt de klacht erop neer dat klager bij opname is gesepareerd (11-09-2020) en hij op dat moment ook noodmedicatie heeft gekregen in de vorm van een injectie. Hij vindt dit onterecht en verzoekt de Klachtencommissie de klacht gegrond te verklaren en schadevergoeding toe te kennen. Tijdens de opname op 11-09-2020 is zijn jas door medewerkers van Altrecht onherstelbaar beschadigd. De jas is niet meer te repareren. Klager verzoekt om de aankoopprijs van de jas te vergoeden ter waarde van € 400,00.

Met betrekking tot het ernstig nadeel.

Op 11-09-2020 is klager met dwang opgenomen bij het Altrecht. De verplichte zorg wordt gegeven zo blijkt uit de brief van de psychiater van 11-09-2020 om ernstig nadeel te voorkomen en de geestelijke gezondheid stabiel te maken.

Met betrekking tot de verplichte zorg.

Sinds 11-09-2020 is klager in verplichte zorg, waarbij de rechtbank een voortgezette crisis-machtiging heeft afgegeven tot en met 07-10-2020. De voorbereidingen om een zorgmachtiging aan te vragen worden op dit moment in gang gezet. In het dossier heeft de commissie een verklaring van een

onafhankelijk medisch oordeel aangetroffen die de aanvraag voor een zorgmachtiging zal onderbouwen, dit medisch oordeel is gedateerd op 29-9-2020.

Beoordeling en conclusie.

Klager is sinds 11-09-2020 door de politie opgepakt. Het gedrag van klager was van dien aard dat de crisisdienst een beoordeling heeft gedaan op het politiebureau. Op grond hiervan is na de voorgeschreven procedure een crisis-machtiging afgegeven en klager is door de politie overgebracht naar Altrecht. Uit het dossier maakt de commissie op dat klager zich in een dermate ontregelde toestand bevond dat het was geïndiceerd om klager in de separeerruimte tot rust te laten komen. Hiertoe heeft de psychiater op 11-09-2020 een informatiebrief over het verlenen van een vorm van verplichte zorg ter kennisgeving aan patiënt en geneesheer directeur gestuurd. Klager bleek niet tot rust te komen in de separeerruimte, daarom is besloten om hem oraal een kalmeringsmiddel (benzodiazepine) aan te bieden. Dit weigerde klager en de agressie nam toe. Hierop is besloten om klager noodmedicatie toe te dienen

Het ernstig nadeel is gelegen in het feit dat klager fors ontregeld is, psychotisch is en hierdoor in conflict komt met zijn omgeving: klager was recent zijn huis kwijtgeraakt, is zwervende en was agressief naar politie en crisisdienst. Dit leidt tot ernstige conflicten en maatschappelijke teloorgang.

Op het tijdstip van de zitting gaat het naar omstandigheden redelijk met klager, verweerder geeft op de zitting aan dat klager binnen enkele dagen met ontslag kan en ambulant verder kan worden begeleid.

De commissie heeft te beoordelen of de separatie en het toedienen van noodmedicatie terecht bij opname op 11-09-2020 is gebeurd. Zoals blijkt uit het dossier en dat wat op zitting naar voren is gebracht, was de situatie dermate ernstig dat het tot rust komen en opname in de separeerruimte en toedienen van noodmedicatie aan de eisen van subsidiariteit, proportionaliteit, doelmatigheid en veiligheid voldoet.

De klacht tegen de separatie bij opname op 11-09-2020 en het op dat moment toedienen van noodmedicatie in de vorm van een injectie oordeelt de commissie als ongegrond.

Nu de klacht ongegrond is ziet de commissie geen aanleiding om een schadevergoeding toe te kennen.

Voor de schade met betrekking tot de schade aan zijn jas geeft de commissie klager in overweging om een verzoek in te dienen bij de instelling om de schade vergoed te krijgen.

IV. Uitspraak

De Klachtencommissie verklaart de klacht: **ongegrond**.

Het verzoek om schadevergoeding wordt afgewezen.

Aldus besloten te Utrecht op 01 oktober 2020 door de GGZ Klachtencommissie Patiënten en Naasten Utrecht en ondertekend door de voorzitter, XX, op 06 oktober 2020:

Deze uitspraak wordt verzonden aan klager, de PVP, verweerders, de leiding van de zorgeenheid van verweerders, de raad van bestuur, de geneesheer-directeur van de zorgeenheid, alsook de Inspecteur voor de Gezondheidszorg.

Nadat de Klachtencommissie een beslissing heeft genomen of indien de Klachtencommissie niet tijdig een beslissing heeft genomen, kunnen klager, de vertegenwoordiger, de zorgaanbieder of een nabestaande van klager een schriftelijk en gemotiveerd verzoekschrift indienen bij de rechter ter verkrijging van een beslissing over de klacht.